

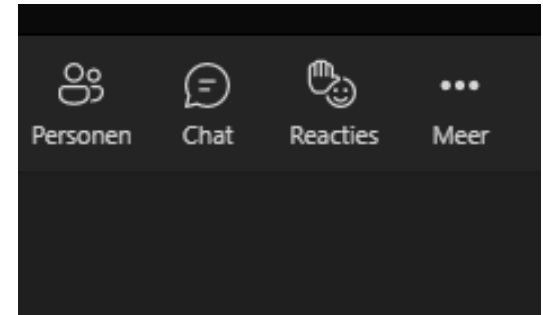

Stichting Pensioenfonds F. van Lanschot

Webinar Stand van zaken project Toekomst

2 oktober 2023

Welkom bij het webinar!

Heb je vragen?

Stel ze gerust via de chatfunctie!

Onderwerpen voor vandaag

- » Indexatie per 1-1-2024
- » Stand van zaken project Toekomst
- » Advies van het pensioenfonds aan Sociale Partners voor de voorkeursregeling
- » Inhoud van de voorkeursregeling
- » Stand van zaken search naar nieuwe uitvoerder
- » Fabels over de Wet toekomst pensioenen
- » Beantwoording van vragen

Opmerking vooraf

- » We praten in dit webinar alleen over het pensioen dat tot 1 januari 2020 is opgebouwd bij Pensioenfonds F. van Lanschot (PVL).
- » Werk je nu nog bij VLK, dan bouw je sinds 2020 pensioen op in de beschikbare premieregeling bij a.s.r.
- » Wellicht heb je ook in het verleden elders pensioen opgebouwd of bouw je nu ergens anders pensioen op via een nieuwe werkgever.
- » Daarnaast ontvangt iedereen in Nederland ook een AOW-uitkering.
- » Het PVL-pensioen is daarmee een onderdeel van je totale pensioenvoorziening.

Indexatie per 1-1-2024

- » Indexatie is bij PVL afhankelijk van drie factoren:
 1. De regels die we moeten toepassen voor indexatie;
 2. De ontwikkeling van de inflatie;
 3. De dekkingsgraad van het fonds.
- » We lopen ze alle drie langs.
- » En trekken vervolgens – onder voorbehoud - een conclusie.

Indexatie per 1-1-2024:

De regels die we moeten toepassen

- » Veel pensioenfondsen maakten eind 2022 gebruik van verruimde wettelijke mogelijkheden om te indexeren. Hierdoor was bij ABP en andere fondsen sprake van ruime indexaties (tot bijna 15%).
- » PVL kan geen gebruik maken van deze ruimere mogelijkheden voor indexatie omdat dit alleen mogelijk is voor pensioenfondsen die voornemens zijn om in te varen. Voor PVL is dit niet aan de orde, omdat het pensioenfonds niet zelf gaat invaren. Invaren wordt pas gedaan na een overdracht naar een nieuwe uitvoerder (zie hierna).
- » Daarnaast is de vraag of het verstandig zou zijn om met de huidige dekkingsgraad op voorhand (voor het invaren) reserves uit te delen voordat duidelijk is hoe het invaren wordt gedaan en welke reserves in de nieuwe regeling opgenomen gaan worden.
- » PVL is bij indexatieverlening dus gebonden aan de (strikte) wettelijke regels.

Indexatie per 1-1-2024:

De ontwikkeling van de inflatie

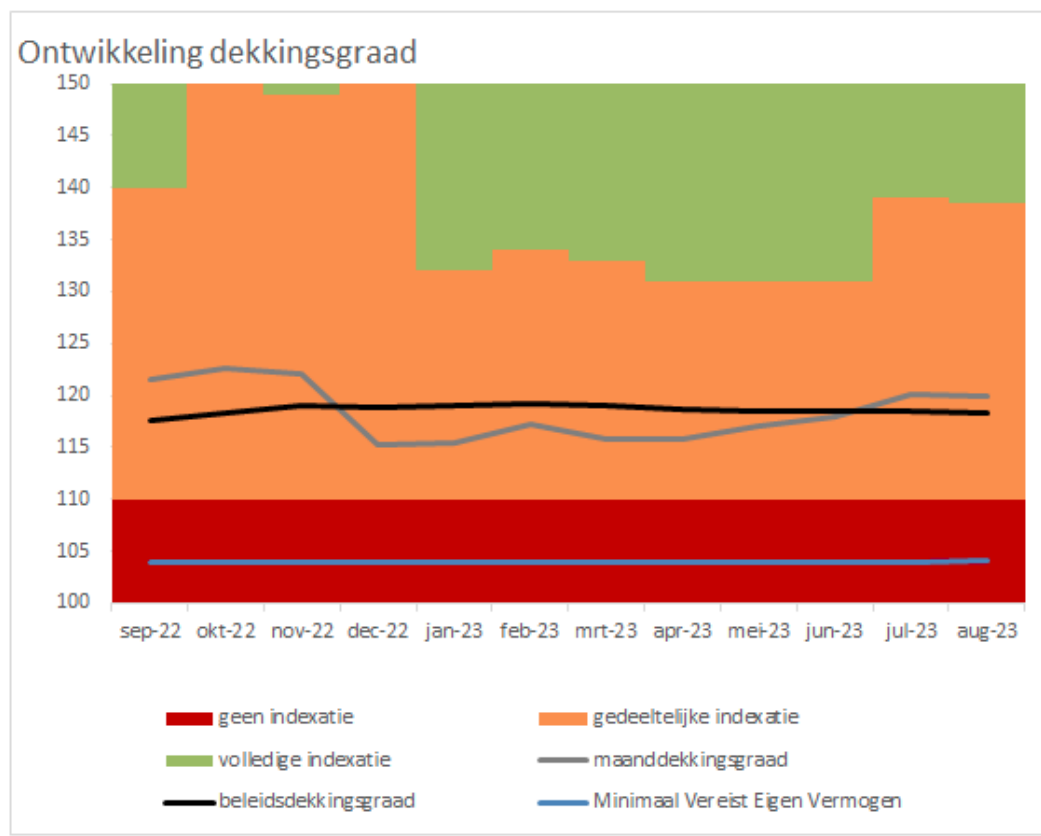
- » PVL indexeert conform wettelijke regels en op basis van de prijsinflatie.
- » De basis voor het toekennen van indexatie per 1 januari 2024 is de ontwikkeling van de Consumenten Prijs Index (CPI afgeleid), vastgesteld door het CBS over de periode van september 2022 tot en met september 2023.
- » Sinds juni 2023 hanteert het CBS een nieuwe methode voor het meten van energieprijzen. De energieprijzen wegen zwaar mee in de vaststelling van de CPI.
- » Volgens deze nieuwe methode valt de stijging van de CPI over 2022 een stuk lager uit dan een jaar geleden was vastgesteld, maar de CPI cijfers zijn niet met terugwerkende kracht aangepast.

Indexatie per 1-1-2024:

De ontwikkeling van de inflatie

- » Voor de vaststelling van de prijsinflatie wordt de CPI van de actuele maand vergeleken met de CPI van één jaar ervoor (die volgens de nieuwe normen dus te hoog was vastgesteld). De wijziging van de CPI-methodiek heeft dus invloed op de toeslagmaatstaven en leidt in de actuele cijfers tot een lage inflatie.
- » Eind augustus bedroeg de jaarmutatie van de CPI afgeleid 1,6%. De stand per eind september zal over een kleine twee weken bekend zijn
- » We verwachten dat de maatstaf voor de indexatieverlening daardoor hoe dan ook laag uit zal vallen. We hebben niet de vrijheid om nu een andere index uit te kiezen.
- » Meer indexeren dan de maatstaf is pas mogelijk als we een dekkingsgraad hebben die volledige indexatie toestaat. En dat is niet het geval.

Indexatie per 1-1-2024: De dekkingsgraad

Beleidsdekkingsgraad

118,37% per 31-8-2023

Maanddekkingsgraad

119,84% per 31-8-2023

« Jul

»

Indexatie per 1-1-2024:

De dekkinggraad

- » De hoogte van de indexatie die we kunnen verlenen is mede afhankelijk van de hoogte van onze dekkinggraad.
- » Daarbij moeten we rekening houden met de grens voor toekomstbestendige indexatie (TBI-grens). Wanneer onze dekkinggraad lager is dan deze TBI-grens, kunnen we slechts gedeeltelijk indexeren.
- » *VOORBEELD: Stel, de inflatie is per eind september 1%, dan kan naar rato indexatie toegekend worden. Eind augustus was de TBI grens 138,7% en de beleidsdekkinggraad 118,37%.*
- » *De factor wordt dan $(118,37\% - 110\%) / (138,7\% - 110\%) = 29,16\%$. Dus bij een inflatie van 1% wordt de indexatie 0,29%.*
- » **Let op! Het bestuur besluit hierover in november of december.**

We laten hier een voorlopige inschatting zien en een fictief voorbeeld.

Stand van zaken Project Toekomst

- » **Sinds 1 januari 2020** is PVL een gesloten pensioenfonds. Alle werknemers van VLK bouwen vanaf die datum pensioen op bij verzekeraar a.s.r.
- » In 2020 is het bestuur van PVL gestart met een onderzoek naar de toekomst van de pensioenuitvoering.
- » Dit onderzoek heeft veel tijd in beslag genomen door:
 - Vertraging in de komst van het nieuwe pensioenstelsel;
 - Onduidelijkheid over de vormgeving van het nieuwe stelsel;
 - Onzekerheid over de mogelijkheden en onmogelijkheden voor gesloten pensioenfondsen in het nieuwe stelsel.

Kort overzicht Project Toekomst

- » Het project kent twee doelstellingen:
 1. Bepalen welke pensioenregeling in het nieuwe stelsel het beste past bij de deelnemers en gepensioneerden van PVL;
 2. Bepalen door welke pensioenuitvoerder de pensioenregeling van de toekomst het beste kan worden uitgevoerd.
- Bij beide keuzes zijn de belanghebbenden (deelnemers, gepensioneerden, maar ook werkgevers en OR) betrokken.
- Beide trajecten zijn nauw met elkaar verweven

De beoogde regeling voor de toekomst

- » We hebben onderzocht welke regeling voor de toekomst het meest passend is voor de deelnemers en pensioengerechtigden van het fonds.
- » Hiervoor hebben we in 2022 een risicopreferentie-onderzoek uitgevoerd.
- » En hebben we vergelijkingen gemaakt tussen de huidige regeling en de opties in het nieuwe stelsel:
 - Kwalitatief (op basis van kenmerken van de regeling)
 - Kwantitatief (op basis van maatmanberekeningen)
- » Aan de hand van de uitkomsten heeft het bestuur een voorkeur bepaald.
- » Deze voorkeur is in de vorm van een advies gegeven aan de werkgever en de OR, die hierover een keuze maken.

Conclusies van het risicopreferentieonderzoek

- Deelnemers hebben overwegend een offensieve risicohouding
- Het behoud van koopkracht is voor deelnemers van essentieel belang en men is zich ervan bewust dat er door PVL moet worden belegd om dit te realiseren.
- Er is een voorkeur voor een pensioenregeling met een vorm van reserves waarmee risico's gedeeld kunnen worden, waardoor de pensioenen over generaties stabiel worden.
- Deelnemers hebben behoefte aan keuzemogelijkheden, maar niet tegen elke prijs.
- De hoogte van het inkomen van deelnemers en het vertrouwen in het pensioenfonds spelen een rol in de risicohouding van deelnemers.
- Deelnemers hebben vertrouwen dat het bestuur van het pensioenfonds de juiste beslissing neemt als het gaat om de toekomst.

Kwalitatieve vergelijking regelingen

Nieuwe regelingen versus huidige regeling

	Huidig	SPR	FPR
Toezegging	Toegezegde uitkering, met bijbehorende premie	Premie, met pensioendoelstelling	Premie
Beleggingen	Samen beleggen Geen keuze Delen risico's	Samen beleggen Geen keuze Delen risico's	Keuze Delen risico's, behalve beleggingsrisico
Uitkering	Geen keuze Vastgestelde uitkering, met indexatie / kortingen	Geen keuze Variabele uitkering	Keuze: vastgestelde of variabele uitkering
Uitvoerder	Geen shoprecht	Geen shoprecht	Beperkt shoprecht
Flexibilisering	Eerder, later, gedeeltelijk Tijdelijk hoger / lager	Conform huidig Eenmalig 10%	Conform huidig Eenmalig 10%

Kwantitatieve vergelijking: het rekenwerk

- » Berekeningen gemaakt voor de verschillende regelingen
 - » huidige stelsel
 - » solidaire premieregeling
 - » flexibele premieregeling met risicodelingsreserve
 - » flexibele premieregeling zonder risicodelingsreserve
- » Gebruik gemaakt van maatmensen per leeftijdsgroep uit eigen bestand
- » Gekeken naar verwacht pensioenresultaat en kans op korting bij einde opbouwfase en in uitkeringsfase
- » Gebruik gemaakt van voorgeschreven scenario's (mediaan en 5% slechtste scenario's)

Conclusies van het rekenwerk:

- » Het huidige stelsel biedt de hoogste zekerheid, maar de laagste kans op toekomstige indexatie.
- » De flexibele premieregeling zonder risicodelingsreserve leidt tot goede pensioenresultaten, maar kent in slechte omstandigheden te diepe dalen.
- » De solidaire premieregeling en de flexibele premieregeling met risicodelingsreserve ontlopen elkaar weinig qua resultaten.
- » In het nieuwe stelsel vallen de pensioenresultaten naar verwachting hoger uit, maar kunnen onder slechte omstandigheden de resultaten fors onder druk komen te staan.
- » Gebruik van een reserve kan tot zekere hoogte helpen om onder slechte omstandigheden de ingegane uitkeringen op peil te houden.

Flexibel of solidair?

- » De flexibele regeling met risicodelingsreserve...
 - » Biedt de mogelijkheid van beleggingskeuzes voor deelnemers;
 - » Biedt de mogelijkheid om een verzekerd pensioen te kopen voor gepensioneerden;
 - » Komt het beste overeen met de huidige regeling voor actieve deelnemers;
 - » Is beter uitlegbaar dan de solidaire regeling;
 - » Is eenvoudiger in de uitvoering dan de solidaire regeling;
 - » Biedt meer mogelijkheden voor samenvoeging in de uitvoering.

- » Maar...
 - » Kent beperkingen in de onderlinge solidariteit; en
 - » Kost wellicht meer in de uitvoering (keuzes, zorgplicht);

Advies aan sociale partners

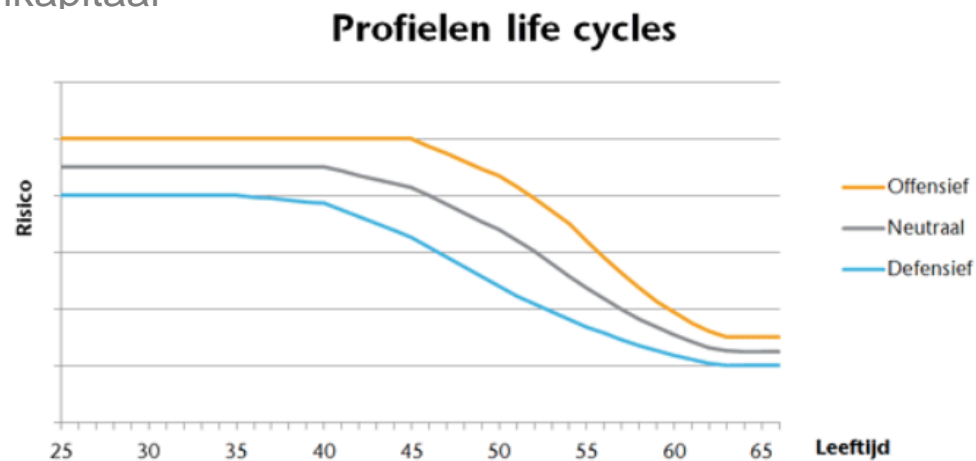
Het bestuur van Pensioenfonds F. van Lanschot is op basis van het uitgevoerde onderzoek van mening dat invaren van de opgebouwde aanspraken en uitkeringen naar een flexibele premieregeling met risicodelingsreserve (FPR met RDR) het beste tegemoet komt aan de beoogde pensioenresultaten en de wensen van de deelnemers en pensioengerechtigden.

Flexibele premieregeling met risicodelingsreserve

- » Premieregeling wil zeggen dat er een premie wordt toegezegd om een pensioenkapitaal mee op te bouwen. Er worden dus geen toezeggingen meer gedaan over de hoogte van het uiteindelijke pensioen. In het nieuwe stelsel vindt alle pensioenopbouw plaats in premieregelingen
- » Met het opgebouwde pensioenkapitaal bouw je op de pensioendatum een levenslange pensioenuitkering aan.
- » Je kunt bij pensionering kiezen voor:
 - Een variabele uitkering die omhoog maar ook omlaag kan gaan;
 - Een gegarandeerde uitkering bij een verzekeraar die nooit omlaag of omhoog gaat.

Flexibele premiereregeling met risicodelingsreserve: De opbouwfase

- » FPR lijkt sterk op de huidige premiereregeling
- » Iedere deelnemer en gepensioneerde heeft een individuele pensioenpot
- » Tijdens de opbouwfase (voor pensionering) beleg je in een lifecycle waarin het risico stapsgewijs wordt afgebouwd
- » Hierbij kan je kiezen voor defensief, neutraal of offensief, indien gewenst kun je zelf de beleggingsportefeuille samenstellen.
- » Er zijn geen reserves in de opbouwfase. Tegenvallers worden opgevangen in het eigen pensioenkapitaal

Flexibele premiereregeling met risicodelingsreserve: De uitkeringsfase

- » Bij pensionering heb je de keuze: een variabele uitkering in de regeling Van Lanschot of vaste uitkering bij een verzekeraar (shoprecht)
- » Wanneer je kiest voor variabel draag je op dat moment bij aan de risicodelingsreserve
- » Wanneer de rendementen tegenvallen waardoor een korting op de uitkeringen van toepassing zou zijn wordt dit (voor zover mogelijk) opgevangen door de reserve om te voorkomen dat uitkeringen dalen.
- » Wanneer de rendementen gunstig zijn kunnen de uitkeringen worden verhoogd en wordt de hogere uitkering voortaan “beschermd”
- » Een vaste uitkering wordt in principe niet verlaagd, maar ook niet verhoogd. Als de prijzen stijgen lever je in aan koopkracht.

Flexibele premiereregeling met risicodelingsreserve: Invaren van opgebouwde pensioenen

- » Bij PVL vindt geen opbouw meer plaats en wordt er geen premie gestort.
- » Door invaren worden de opgebouwde aanspraken en pensioenen omgezet naar pensioenkapitalen. De keuze om wel of niet in te varen wordt primair gemaakt door de sociale partners.
- » De binnen het fonds aanwezige reserves kunnen bij invaren worden gebruikt om reserves in de nieuwe regeling te vullen en/of om extra kapitaal toe te kennen aan de deelnemers.
- » De exacte keuzes worden door de sociale partners in overleg met de pensioenuitvoerder gemaakt.

Reactie sociale partners

- » Sociale partners (werkgever en ondernemingsraad VLK) hebben ons eind augustus laten weten dat zij het advies van het bestuur in beginsel volgen.
- » Er is uitgebreid onderzoek gedaan naar de mogelijkheden en hoe goed deze passen bij de populatie van het pensioenfonds en ook sociale partners zijn van mening dat FPR met risicodelingsreserve goed aansluit bij de wensen van de deelnemers en tegemoet komt aan de wensen van pensioengerechtigden.
- » De instemming van sociale partners met de keuze voor het invaren naar een flexibele premieregeling met risicodelingsreserve is nog wel afhankelijk van de juridische haalbaarheid van deze keuze, die door partijen momenteel wordt onderzocht.

De keuze voor een nieuwe uitvoerder

- » Daarnaast is gestart met een marktverkenning van de mogelijke uitvoerders voor de toekomst
 - APF
 - BPF
 - Verzekeraar
 - Voortzetting van het pensioenfonds
- » De optie van voortzetting van het pensioenfonds voor de langere termijn is vanwege het kostenniveau niet houdbaar gebleken. Bovendien bleek uit het risicopreferentie-onderzoek dat deelnemers en gepensioneerden niet veel waarde hechten aan instandhouding van een eigen fonds.
- » De optie van overdracht naar een verzekeraar is afgefallen omdat duidelijk is geworden dat bij het huidige niveau van de dekkinggraad er onvoldoende toekomstige indexatie kan worden gegarandeerd.

Stand van zaken zoektocht nieuwe pensioenuitvoerder

- » PVL is vanuit praktische overwegingen niet van plan om zelfstandig de overstap naar een nieuwe pensioenregeling in het nieuwe stelsel te maken.
- » Daarom wordt gezocht naar een pensioenuitvoerder die eerst de huidige pensioenregeling in het huidige Financieel Toetsingskader wil overnemen.
- » Na deze Collectieve Waardeoverdracht (CWO) kan door de nieuwe uitvoerder met sociale partners het invaartraject worden opgestart.
- » Daarom wordt gezocht naar een partij die op “korte” termijn een CWO kan uitvoeren. Streefdatum voor de overgang is 1-1-2025, waarna PVL wordt opgeheven.
- » Uiterlijk 1-1-2028 (maar mogelijk eerder) worden de pensioenen door de nieuwe uitvoerder ingevaren naar een flexibele premiereregeling met risicodelingsreserve in het nieuwe stelsel.

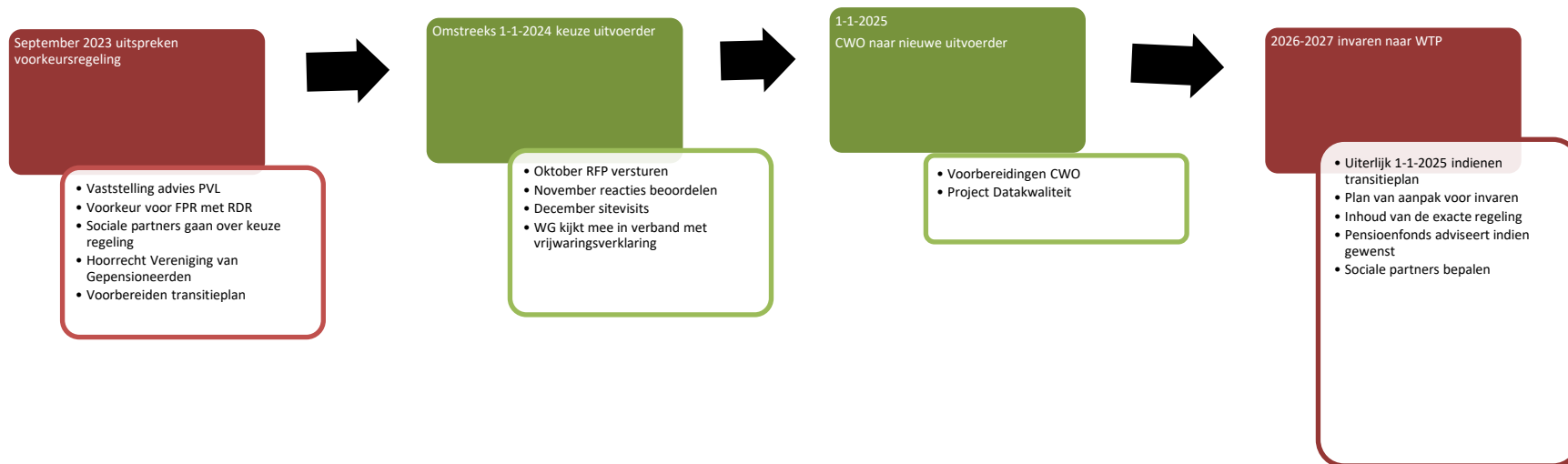
Stand van zaken zoektocht nieuwe pensioenuitvoerder

- » Na het elimineren van de opties van voortzetting van het eigen fonds en de verzekeraar concentreren we ons op de mogelijkheden die Algemene pensioenfondsen (APF-en) en Bedrijfstakpensioenfondsen (BPF-en) te bieden hebben.
- » De eerste gesprekken hebben plaatsgevonden in de zomer van 2022
- » Verdiepende gesprekken zijn afgelopen zomer gevoerd.
- » Alle partijen zullen duidelijkheid moeten geven over de consequenties van een overgang op de korte termijn, maar ook op de lange termijn (overgang naar nieuwe stelsel).

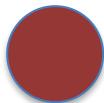
Stand van zaken zoektocht nieuwe pensioenuitvoerder

- » In eerste instantie zijn gesprekken gevoerd met de 4 APF-en en 2 BPF-en) die open staan voor aansluiting van andere pensioenfondsen.
- » Het bestuur heeft op 7 september besloten om een offerteverzoek (RFP) uit te zetten bij de 4 APF-en en 1 BPF. Het andere BPF is afgefallen omdat de keuzes in dat fonds te ver afwijken van de wensen van PVL.
- » De vragen voor de RFP worden deze week verzonden. Na ontvangst van de beantwoording (eind oktober) wordt bepaald bij welke partijen vervolgesprekken en bezoeken worden ingepland.
- » Het bestuur streeft er naar om eind 2023 of uiterlijk begin 2024 een besluit te nemen over de toekomstige uitvoerder.
- » De CWO zou dan per 1-1-2025 moeten plaatsvinden.

Tijdslijnen

Pensioenfonds

Sociale partners

Fabels over de Wet toekomst pensioenen

Invaren is voor gepensioneerden niet van toepassing

Invaren wil zeggen dat het pensioen dat je in de huidige pensioenregeling hebt opgebouwd mee gaat naar de nieuwe pensioenregeling. Dat geldt voor deelnemers die nog niet met pensioen zijn, maar ook voor de gepensioneerden die nu al een uitkering ontvangen.

Omdat de huidige pensioenregeling bij PVL een middelloonregeling is waarbij de uitkering het uitgangspunt is, worden bij invaren de opgebouwde pensioenen en uitkeringen omgezet naar een kapitaal in de nieuwe pensioenregeling.

De sociale partners zijn samen met het pensioenfonds verantwoordelijk voor de keuze of er wel of niet ingevaren wordt. Hoe dan ook, geldt deze keuze voor alle groepen binnen de regeling.

Fabels over de Wet toekomst pensioenen

Uitkeringen gaan behoorlijk schommelen in het nieuwe stelsel

In het nieuwe stelsel gaan we voor sommige leeftijdsgroepen meer risico nemen en hebben we minder buffers om tegenvallers op te vangen. In de voorgestelde flexibele premieregeling wordt in de uitkeringsfase gewerkt met een risicodelingsreserve. Vanuit die reserve kunnen tegenvallers worden opgevangen die zouden zorgen voor een daling in de uitkeringen. Berekeningen laten zien dat de hoogte van de reserve relatief beperkt kan zijn om dalingen te kunnen opvangen.

Daarnaast mogen pensioenfondsen tegenvallers tot maximaal tien jaar spreiden. Dus zou een uitkering met twee procent omlaag moeten, dan mag dat over maximaal tien keer 0,2 procent worden gespreid. De meeste fondsen lijken voor een kortere spreidingsperiode te gaan kiezen. Want dat is beter uitlegbaar en past beter bij het 'mee ademen met de economie'.

Spreiden heeft ook een nadeel: worden tegenvallers gespreid, dan geldt dat ook voor verhogingen. Dus een verhoging van twee procent werkt dan ook langzamer door.

Fabels over de Wet toekomst pensioenen

Als mijn pensioenpotje leeg is krijg ik geen pensioen meer

In de Wet toekomst pensioenen krijgt iedere deelnemer en gepensioneerde een persoonlijk pensioenvermogen ofwel een 'pensioenpot'. Hieruit wordt een levenslange pensioenuitkering betaald. Net als nu blijven we straks risico's delen.

De persoonlijke pensioenpot raakt nooit leeg zolang de gepensioneerde leeft. Als een gepensioneerde langer blijft leven dan verwacht, wordt de pensioenpot aangevuld, zodat de uitkering voortgezet wordt. Je blijft dus een leven lang pensioen ontvangen, hoe oud je ook wordt.

De kosten van lang levende deelnemers worden binnen het pensioenfonds gedeeld. Het geld van deelnemers die na pensionering snel komen te overlijden, wordt gebruikt om het pensioen van mensen die heel lang leven door te kunnen betalen. Alleen wanneer iedereen steeds ouder wordt of de overlevingskansen achteraf gezien verkeerd zijn ingeschat, kan dat betekenen dat het pensioenfonds de uitkeringen moet verlagen. Want dat moet ergens uit betaald worden. Maar dat gaat dan voor alle deelnemers en gepensioneerden op gelijke wijze.

Fabels over de Wet toekomst pensioenen

Als gepensioneerde word ik gedwongen om meer risico te nemen dan ik wil of kan nemen

Pensioenfondsen moeten bij de inrichting van de pensioenregeling rekening houden met de risicopreferentie van de deelnemers. Dit wordt per doelgroep (leeftijdsgroep) vastgesteld. De risicohouding wordt per leeftijdsgroep in samenspraak met het verantwoordingsorgaan vastgesteld. De uitkomsten van het onderzoek worden hiervoor gebruikt.

Er zijn geen vooraf vastgestelde regels dat een bepaald percentage in aandelen of obligaties belegd moet worden. Pensioenfondsen moeten zich houden aan de regels voor zorgvuldig beleggen en zullen er voor zorgen dat de beleggingen aansluiten bij de risicohouding van de deelnemers. Dit wordt vastgelegd in een strategisch beleggingsbeleid en een jaarlijks beleggingsplan.

Tijd voor je vragen

- » We proberen zoveel mogelijk vragen direct te beantwoorden.
- » Mocht dat gezien de tijd of de inhoud van de vragen niet lukken, dan volgen de antwoorden per mail.

Welke vragen bij welk loket?

Heb je vragen over de pensioenregeling bij Pensioenfonds Van Lanschot?

AZL

Postbus 4471

6401 CZ Heerlen

Telefoonnummer: 088 - 1163034

E-mail: pf-vanlanschot@azl.eu

Via het [deelnemersportaal](#) kun je voor ons relevante gegevens doorgeven of wijzigen.

Heb je vragen over de pensioenregeling bij a.s.r. (vanaf 1 januari 2020)?

a.s.r.

Postbus 2072

3500 HB Utrecht

Telefoonnummer: 030 - 257 91 11

WhatsApp: 06 - 2388 9539

Digitaal pensioenfonds

- » PVL is een digitaal pensioenfonds
- » Graag zouden we de mailadressen van iedereen die zich heeft aangemeld voor dit webinar doorgeven aan AZL om op te nemen in de administratie.
- » Heb je hier bezwaar tegen? Stuur dan een mailtje naar bestuursbureau@pfvanlanschot.nl
Dan halen we je adres uit de lijst en ontvang je onze communicatie nog steeds per post.

Dank voor je aandacht!